

ANATOMIA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2022/2023
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Dyscyplina wiodąca (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)	Nauki o zdrowiu
Profil studiów (ogólnoakademicki/praktyczny)	Praktyczny
Poziom kształcenia (I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)	I stopnia
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowe
Forma weryfikacji efektów uczenia się (egzamin/zaliczenie)	Egzamin
Jednostka/jednostki prowadząca/e (oraz adres/y jednostki/jednostek)	Zakład Anatomii Człowieka Wydział Nauk o Zdrowiu

	Warszawski Uniwersytet Medyczny Chałubińskiego 5, 02-004 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n. o zdr. Patryk Rzońca
Koordinator przedmiotu <i>(tytuł, imię, nazwisko, kontakt)</i>	dr hab. n. med. Małgorzata Witkowska-Zimny mwitkowska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus <i>(imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusa)</i>	dr hab. n. med. Małgorzata Witkowska-Zimny mwitkowska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr hab. n. med. Małgorzata Witkowska-Zimny dr hab. n. o zdr. Patryk Rzońca mgr Monika Szyszka mgr Adam Gorgol mgr Brygida Krucińska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	I rok, I semestr	Liczba punktów ECTS	3
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		-	-
seminarium (S)		-	
ćwiczenia (C)		30	1,75
e-learning (e-L) Wykłady		30	1
zajęcia praktyczne (ZP)		-	
praktyka zawodowa (PZ)		-	
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		15	0,25

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusa, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusa w innych celach wymaga zgody WUM

Samokształcenie kontrolowane – przygotowanie dokumentacji przeprowadzonego badania		
Razem	75	3

3. CELE KSZTAŁCENIA

1	Zapoznanie studenta z budową ciała ludzkiego, ze stosunkami topograficznymi poszczególnych narządów.
2	Zapoznanie studenta z mianownictwem anatomicznym w języku polskim i angielskim (wybrane).
3	Nabycie przez studenta umiejętności nazywania i rozpoznawania poszczególnych struktur anatomicznych w oparciu o materiał tkankowy oraz komputerowe projekcje 3D.
4	Nabycie przez studenta wiedzy i umiejętności w zakresie zastosowania wiedzy z zakresu anatomii i czynności organizmu człowieka w praktyce pielęgniarstwa oraz do oceny wyników badań obrazowych.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);

Umiejętności – Absolwent potrafi:

A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;

5. Zajęcia

Forma zajęć Ćwiczenia/wykłady	Treści programowe	Efekty uczenia się

Wykład	Wykład1. Wstęp do anatomii. Terminologia anatomiczna, ogólna budowa ludzkiego ciała, osie i płaszczyzny.	AW1, K1
Ćwiczenia	Ćwiczenie1. Terminologia anatomiczna, ogólna budowa ludzkiego ciała, osie i płaszczyzny, części i okolice ciała.	AU1, K1
Wykład	Wykład2. Osteologia. Budowa kręgosłupa, krzywizny kręgosłupa. Ogólna budowa kręgu. Budowa klatki piersiowej. Kości kończyny górnej i dolnej. Podział kości czaszki. Różnice w budowie i funkcjonowaniu szkieletu w okresie dzieciństwa, dorosłości i starości.	AW1
Ćwiczenia	Ćwiczenie2. Budowa kręgosłupa, krzywizny kręgosłupa. Rozpoznawanie kręgów, kości, części czaszki. Budowa klatki piersiowej.	AU1
Wykład	Wykład3. Podział i topografia mięśni. Mięśnie głowy, szyi, klatki piersiowej, grzbietu, brzucha, kończyny górnej i dolnej, mięśnie dna miednicy. Rola powięzi.	AW1
Ćwiczenia	Ćwiczenie3. Mięśnie głowy, szyi, klatki piersiowej, grzbietu, brzucha, kończyny górnej i dolnej, mięśnie dna miednicy.	AU1
Wykład	Wykład4. Anatomia układu oddechowego – topografia górnych i dolnych dróg oddechowych, budowa opłucnej i płuc.	AW1
Ćwiczenia	Ćwiczenie4. Budowa jamy nosowej, gardła, krtani, tchawicy, oskrzeli, płuc.	AU1
Wykład	Wykład5. Anatomia układu sercowo – naczyniowego – układ tętniczy i żylny, krążenie duże i małe, krążenie mózgowe, krążenie płodowe. Różnice między krążeniem prenatalnym i postnatalnym.	AW1
Ćwiczenia	Ćwiczenie5. Anatomia serca, naczyń, układ tętniczy i żylny, krążenie duże i małe, krążenie mózgowe, krążenie płodowe. Różnice między krążeniem prenatalnym i postnatalnym.	AU1
Wykład	Wykład6. Anatomia układu pokarmowego – budowa i topografia jamy ustnej, gardła, przełyku, żołądka, wątroby, trzustki, podział i położenie jelita cienkiego i grube.	AW1
Ćwiczenia	Ćwiczenie6. Budowa i topografia jamy ustnej, gardła, przełyku, żołądka, wątroby, trzustki, podział i położenie jelita cienkiego i grube.	AU1
Wykład	Wykład7. Anatomia układu moczowo-płciowego – budowa i topografia nerki, nefron, drogi wyprowadzania moczu, budowa i funkcja pęcherza moczowego, unaczynienie nerek, budowa męskiego i żeńskiego układu płciowego.	AW1
Ćwiczenia	Ćwiczenie7. Budowa i topografia nerki, drogi wyprowadzania moczu, budowa i funkcja pęcherza moczowego, unaczynienie nerek. Niereczka. Budowa męskiego i żeńskiego układu płciowego.	AU1

Wykład	Wykład8. Anatomia ośrodkowego układu nerwowego – budowa i podział czynnościowy (mózgowie, kresomózgowie, mózdzek, pień mózgu, komory mózgu, opony mózgowia). Budowa i funkcja rdzenia kręgowego, opony rdzenia kręgowego. Anatomia obwodowego układu nerwowego – sploty nerwowe, podział i topografia autonomicznego układu nerwowego. Nerwy czaszkowe i rdzeniowe – zakres unerwienia.	AW1
Ćwiczenia	Ćwiczenie8. Budowa ośrodkowego układu nerwowego z uwzględnieniem przysadki mózgowej, szyszynki, nerwów czaszkowych, najważniejszych splotów nerwowych. Zakres unerwienia.	AU1
Ćwiczenia	Ćwiczenie9. Budowa obwodowego układu nerwowego: nerwy czaszkowe, rdzeniowe, najważniejsze sploty nerwowe. Unerwienie autonomiczne. Zakres unerwienia.	AU1
Wykład	Wykład9. Anatomia układu wydzielania wewnętrznego – budowa, topografia i czynności (przysadka mózgowa, szyszynka, gruczoł tarczowy, gruczoły przytarczyczne, nadnercza).	AW1
Wykład	Wykład10. Powłoka wspólna – budowa i funkcja skóry. Anatomia narządów zmysłu – budowa gałki ocznej, narząd węchy i smaku, narząd słuchu i równowagi. Podsumowanie zajęć z anatomii.	AW1
Ćwiczenia	Ćwiczenie10. Budowa skóry, gałki ocznej, narządu węchu i smaku, narządu słuchu i równowagi. Podsumowanie zajęć z anatomii. Zaliczenie końcowe zajęć ćwiczeniowych.	AU1

6. LITERATURA

Obowiązkowa

Netter FH. Netter Atlas anatomii człowieka. Edra Urban & Partner. Wrocław 2019

Hansen JT. Anatomia Nettera do kolorowania Edra Urban & Partner. Wrocław 2019

Uzupelniająca

Paulsen F, Waschke J. Tablice anatomiczne mięśni, stawów i nerwów. Atlas anatomii człowieka Sobotta. Angielskie mianownictwo. Edra Urban & Partner. Wrocław 2020.

Paulsen F, Waschke J. Atlas anatomii człowieka Sobotta. Angielskie mianownictwo. Tom 1. Ogólne pojęcia anatomiczne. Narządy ruchu. Edra Urban & Partner. Wrocław 2019

Paulsen F, Waschke J. Atlas anatomii człowieka Sobotta. Angielskie mianownictwo. Tom 2. Narządy wewnętrzne klatki piersiowej, jamy brzusznej i miednicy. Edra Urban & Partner. Wrocław 2019.

Paulsen F, Waschke J. Atlas anatomii człowieka Sobotta. Angielskie mianownictwo. Tom 3. Głowa, szyja i układ nerwowy. Edra Urban & Partner. Wrocław 2019

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
AW1,AU1, K1	Zaliczenie testu końcowego oraz zaliczenie omówienia wybranych zagadnień ćwiczeniowych.	Na ocenę końcową ćwiczeń składa się liczba uzyskanych punktów z testu końcowego (maksymalnie 30 punkty) oraz przedstawienia tematu zajęć (maksymalnie 3 punktów). Skala ocen 33-29 punktów 5 (bdb); 28,5-26,5 punkty 4,5 (pdb); 26-24,5 punkty 4 (db); 24-21,5 punkty 3,5 (ddb); 21-18,5 punkty 3 (dost); 18 i mniej 2 (ndst).
AW1, AU1	Pozytywny wynik końcowego egzaminu obejmującego materiał przedstawiony w formie wykładów oraz ćwiczeń. Egzamin będzie realizowany w formie testu jednokrotnego wyboru z 5 wariantami odpowiedzi. Test składa się ze 100 pytań.	Oceny z egzaminu wystawiane będą na podstawie uzyskanej liczby punktów: 0-60 pkt. – 2,0 (ndst) 61-68 pkt. – 3,0 (dost) 69-76 pkt. – 3,5 (ddb) 77-84 pkt. – 4,0 (db) 85-92 pkt. – 4,5 (pdb) 93-100 pkt. – 5,0 (bdb) Student, który otrzyma ocenę niedostateczną (2,0) może przystąpić do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie.

8. INFORMACJE DODATKOWE <i>(informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)</i>
Przedmiot Anatomia prowadzony jest przez Zakład Anatomii Człowieka Wydziału Nauk o Zdrowiu WUM.   Wykłady z Anatomii dostępne są za pośrednictwem platformy e-learningowej WUM do dnia poprzedzającego egzamin końcowy.   Przedmiot zaliczany jest na podstawie zaliczenia poszczególnych ćwiczeń, wyników zaliczenia testowego ćwiczeń i wyników testowego egzaminu końcowego.   • Każdy student jest zobowiązany do obecności na wszystkich ćwiczeniach. W razie nieobecności należy odbyć zajęcia z inną grupą, lub udokumentować znajomość zagadnień u osoby prowadzącej zajęcia we wskazany przez nią sposób i we wskazanym przez nią terminie.   Wszelkie sprawy dotyczące nieobecności na ćwiczeniach należy uregulować niezwłocznie.   • Do zajęć należy być przygotowanym w oparciu o zalecaną literaturę oraz wykład adekwatny do danego tematu zajęć. Prowadzący ma prawo sprawdzić znajomość zagadnień w formie pisemnej bądź ustnej i nie dopuścić studenta do ćwiczeń w przypadku braku wiedzy dotyczącej aktualnego ćwiczenia. Czterokrotne nieprzygotowanie odnotowane przez prowadzącego skutkuje niedopuszczeniem studenta do testu końcowego a tym samym niezaliczeniem przedmiotu.   Na ostatnich zajęciach ćwiczeniowych odbędzie się zaliczenie ćwiczeń w formie pisemnej. Maksymalna liczba punktów jakie można otrzymać w testowym zaliczeniu końcowym wynosi 30. Dodatkowo można uzyskać maksymalnie 3 punkty za omówienie wybranego zagadnienia podczas ćwiczeń.

W przypadku niezaliczenia (otrzymania sumarycznie 18 punktów lub mniej) przysługuje jeden termin poprawy (wyznaczony przez osobę odpowiedzialną za dydaktykę).

OSTATECZNY TERMIN ZALICZENIA ĆWICZEŃ – 20.I.2023.

Niespełnienie wyżej opisanych warunków uniemożliwia zaliczenie przedmiotu.

20 stycznia 2023 ZOSTANIE PODANA LISTA OSÓB NIEDOPUSZCZONYCH DO EGZAMINU Z Anatomii

Egzamin końcowy w zależności od sytuacji epidemicznej będzie przeprowadzony w formie elektronicznej w salach CD lub w formie on-line na platformie e-learningowej WUM.

W przypadku pytań proszę kontaktować się za pośrednictwem platformy MSTeams (podając problem wraz z numerem grupy, tematem, datą i godziną zajęć- jeśli dotyczy) z osobą odpowiedzialną za dydaktykę:

dr hab. Małgorzata Witkowska-Zimny